

[Julia.]

Fremme af kulturelle Formaal, var det jo værd at faa saa stor en Indtægt som muligt.

Jeg skal med disse Ord paa mit Partis Vegne udtale, at vi vil være med til at fremme dette Lovforslag, og at vi ogsaa vil give det en hurtig Behandling i et kommende Udvalg.

Korsgaard: Det fremsatte Lovforslag tager Sigte paa at afhjælpe en Mangel, saa at Befolkningen kan faa Lejlighed til i større Grad end hidtil at prøve Lykken, at tage, om jeg saa maa sige Chancen. Chancen, det er jo ikke mindst for en konservativ Betragtning en Ting, man ingenlunde skal anse for noget lidet betydningsfuldt!

Med Hensyn til det moralske i noget saadant, som der her sker, og i det hele taget i at have et Lotteri, da maa jeg sige som en almindelig Regel, at jeg finder ikke, det er Rigsdagens Sag at moralisere. Naar man f. Eks. tager en høj Brændevinsafgift, saa gør man det ikke for Moralens Skyld, for hvis man vilde fremme Moralens, maatte man jo forbyde at drikke Brændevin, og det gør man jo, kunde jeg næsten fristes til at sige, lykkeligvis ikke, for saa vilde det gaa haardt ud over Statskassens Midler. Jeg siger derfor: Al denne Moraliseren, lad den fare! Befolkningen, Menneskeheden overhovedet, ønsker — saadan er nu engang Menneskene — uden for det normale at skabe sig en Chance for at opnaa det efter deres Mening betydningsfulde.

At det saa sker paa den Maade, som det sker paa her i Landet, gennem Klasse-lotteriinstitutionen, om jeg saa maa sige, synes jeg i Grunden er saare godt, for Chancen er jo, naar alt kommer til alt, ikke saa særdeles ringe. Naturligvis, Staten tjener et vist Beløb, og af alle Statens Indtægter gennem de Aar, hvori jeg har været Rigsdagsmedlem, har intet været saa fast som det Beløb, Staten har tjent paa Klasselotteriet; men det er jo, naar alt kommer til alt, ikke noget saa forfærdelig stort Beløb, saa jeg finder ikke nogen som helst moralsk Indvending mod, at man paa dette for et Lotteri sunde Grundlag, hvorpaa Klasselotteriet hviler, gaar videre, naar den bestaaende Ordning ikke tilfredsstiller de Ønsker, der er i Befolkningen, idet man vil kunne være nogenlunde sikker paa, at faar Tilbøjelighederne i den Retning, hvorom der her er Tale, ikke Udløb gennem en efter Omstændighederne forstandig Lotteriordning, saa skal de nok finde andre Veje, som er meget mere uforstandige, jævnfør f. Eks. det Lotteri, man for Tiden

er ved at oprette, der hedder saadan noget som „Jord, Kapital og Arbejde“. Det er efter min Mening et langt farligere og et langt dyrere Lotteri, som i givet Fald i mange Tilfælde kan sætte de paagældende økonomisk i Klemme.

Fra konservativ Side vil der altsaa ikke komme nogen Indvending imod, naar der er Trang dertil, at forøge Lodsedlernes Antal. Dermed være naturligvis ikke sagt, at der ikke ogsaa inden for de Konservatives Rækker er nogen, der er principielt imod overhovedet at bruge denne Form for Indtægtsvinding for Staten.

Saa bliver Spørgsmaalet, hvorledes det Overskud, man faar, skal anvendes, og dér er det antydnet, at man kan tænke sig at anvende en Del til grønlandske Formaal. Jeg tør ikke sige, at jeg taler paa mit Partis Vegne i det, jeg nu vil sige; i øvrigt glemte jeg, da jeg begyndte at tale, at sige, at den designerede Ordfører er jeg ikke, men da han ikke kunde være til Stede, har jeg overtaget Stillingen, om jeg saa maa sige, og for saa vidt kan jeg udtale mig lidt mere frit om Emnet. Jeg vil da som min Overbevisning sige, at jeg er ingen Ven af, at man laver alt for meget i Retning af Skuffesystem, at man f. Eks. nu i Forbindelse med Klasselotteriets Indtægt, som normalt er indgaaet fuldt og helt i Statskassen, lader en Del blive udenfor og anvender det til specielle Formaal. Jeg gaar ud fra, at de Formaal, man vil anvende Pengene til, er saa gode, at man ogsaa vilde anvende Penge dertil, selv om det skulde kunne ses direkte af Statsregnskabet, at man gør det. Derfor synes jeg i og for sig, at det vilde være det naturligste at lade disse Penge gaa i Statskassen; saa kunde man jo godt have den Bagtanke, at her fik man altsaa nogle Penge, der kunde anvendes til et ganske bestemt Formaal.

Naar man er gaaet bort fra det tidligere bestaaende Lotteri, Koloniallotteriet, er hertil jo anført mange Grunde. Med et saadant Privatlotteri havde man bedre Berettigelse til at anvende Penge, som blev indbetalt derfra, til Formaal, som man efter Omstændighederne fandt burde have et eller andet Tilskud, men som man ikke opfattede som nogen egentlig Statsopgave. Denne Form havde ogsaa den Fordel, at man kunde regne med, at de Penge, man fik ind igennem et saadant privat Lotteri, i højere Grad kom ind ved, at Folk uden for Landets Grænser spillede i Lotteriet, end hvor det drejer sig om et Statslotteri. Ogsaa ud fra den Betragtning vilde man under disse Om-